

Opera, zo zei hij aan Erna Metdepenninghen (BRT 3) is "een maagdelijk terrein waar ik niets van weet."

volmondige instemming kunnen noteren. Deze sceptische gevoelens zijn ontstaan omdat niemand op die lijst met de operawereld vertrouwd is. Jef De Roeck kent iedereen van de cultuurredactie van *De Standaard*, en wijzelf hebben hem als hoofdredacteur kunnen appreciëren tijdens de moeilijkste periode die ons blad meegemaakt heeft – namelijk toen uitgeverij Den Gulden Engel bleek op een blikken trompet te blazen. Van de journalistiek naar een functie van artistiek leider is een hele sprong.

Bij Rudolf Werthen heeft men zowat dezelfde vragen: hij is een zeer begaafd violist, en hij leidt *I Fiaminghi*, een kamerorkest dat uit elf leden bestaat (al wordt die kern regelmatig uitgebreid, een symfonie-orkest wordt het nooit).

De twee eerste interviews die de nieuwe leiders weggaven, spraken voor zich. Ze hadden nog niets te vertellen en verwezen naar Mortier. Deze zou de programmatie bepalen, deze zou zorgen voor de bezetting, deze zou zorgen voor de strategie. Werthen zelf heeft in interviews beklemtond dat hij een carrière als dirigent heeft in Hamburg en Firenze. Waarom dit geheim tot nu toe zo goed bewaard is gebleven, heeft menigeeen verwonderd. Maar om deze ervaring heeft Mortier hem aangesproken. Velen vroegen zich af of Werthen ook de orkestbak kent om opera te dirigeren. Het antwoord is simpel: neen. Opera, zo zei hij aan Erna Metdepenninghen (BRT 3) is "een maagdelijk terrein waar ik niets van weet."

Natuurlijk wekt dat allemaal verwondering: mensen zonder ervaring aan de leiding van een spiksplinternieuw huis. In een tijd dat professionalisering van het artistieke bedrijf – één van de stokpaardjes van *Etcetera* – aan de orde is, vertrekt men hier van de omgekeerde stelling. Maar plots weet Mortier dat in Duitsland de opera's met de boeiendste resultaten door dilettanten zijn geleid.

De tegenwind

Voor de operastichting aan zingen toe is, zal er nog druk gepalaverd worden: met de vakbonden die de belangen van de 380 ontslagen werknemers veilig willen stellen: ze roepen schande dat de afspraken die in verband met de sluiting van de OvV gemaakt werden niet nageleefd worden en dreigen ermee via juridische procedures het sociaal passief op te drijven tot drie à vier miljard; met de steden Gent en Antwerpen die in ruil voor 90 miljoen toelage de opera ook dicht bij huis willen. Aangezien geen van beide het filiaal wil zijn van de andere en de eindelijk eengemaakte opera het Gentse en Antwerpse oordient te bedienen, zal het gezicht van de VLOS nergens staan. De opsplitsing in een Gentse administratieve zetel en een Antwerpse artistieke leidt onvermijdelijk tot druk heen en weer gereis tussen beide steden wat happen geld kost. De grondige verbouwing van het Gentse huis en de renovatie van de Antwerpse scène doorkruist een en ander. De VLOS bouwen op de puinen van de OvV en op werven in Gent en Antwerpen is een hachelijke maar noodzakelijke onderneming. De bouwheren wezen op hun hoede.

Maar plots weet Mortier dat in Duitsland de opera's met de boeiendste resultaten door dilettanten zijn geleid.

Het profiel

Tot Mortiers persconferentie van januari 1989 kunnen we over de programmatie weinig zeggen: dit seizoen zal alles stilliggen. Geruchten spreken voor volgend seizoen van een concertuitvoering van *Simone Boccanegra* met José Van Dam en o.l.v. Sylvain Cambreling.

Heel mooi, maar het draagt niet bij tot een profilering van het huis, want het lijkt wat veel op een doorslagje Munt, en dat mag, zo zegt Mortier zelf, deze VLOS niet worden. Er zijn intentieverklaringen: meer Vlaamse zangers, een kans voor Vlaamse regisseurs, en barokopera. Het zijn de denkpijpen die *Etcetera* sinds twee jaar in het operabeleid trekt (zie nrs. 16 en 23), we kunnen er dus blij om zijn dat ze nu concreet ingevuld zullen worden. Veel valt daarover voorlopig niet te melden.

Alleen dit: in de lijst medewerkers staat de naam van Henri Oechslin, aangetrokken om de ombouwing van de Gentse opera te leiden. Dat schenkt vertrouwen. Dat is een unieke kans. Jef De Roeck en Rudolf Werthen hebben een gok gewaagd: wij hopen dat ze ons in de toekomst gunstig zullen verrassen.

En, voor iedereen is dit toch duidelijk: wat de officiële woorden ook mogen betekenen, de opdrachthouder Mortier zal op dit huis zijn stempel drukken als ware hij een intendant. Ieders ogen zijn op hem gericht. Ook die van zijn medewerkers.

Etcetera